

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhatszós petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilnter: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-íjjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pf-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Örömnapok.

Emlékezetes marad Sárosvármegyének s főként székvárosának, Eperjesnek történetében 1904. április 7—9. napjai. Édes lesz e vármegye egy szívvel dobogó egész közönségének visszaemlékezése azokra a napokra, a melyeket dr. BERZEVICZY ALBERT v. b. t. t., vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, Sárosvármegyének példátlan nagybecsüléssel és szeretettel környezett büszkesége: kultuszminiszteri minőségében először töltött szülőföldjén, Sárosban.

Jövetelének híre boldog örömmel töltött el bennünket; három napon át való itt-időzésének lélekemelő mozzanatai pedig feledhetlen, mert változhatlan érzelmek egész özönét hintették el lelkünkben, egygyéforrasztva nagy szelleme s elvárásoló nemes szíve iránti csodálatunkban s ellenállhatlanul kitörő hódoló szeretetünkben e vármegye minden tényezőjét.

Olyan lélekemelően szép napok voltak ezek, a milyenek nagyon ritkán jutnak osztályrészül vármegyénknek; s boldognak érezhetik magukat azok, a kik részesei lehettek dr. Berzeviczy Albert nagy szívéből kisugárzó s jótékonyan melegítő annak a napsugárnak, a mely e vármegyének együttlevő s egész fajsúlyát képviselő értelmiségét főként az apr. 7-iki fényes banketten mélyen megindítva, a rajongó szeretet megannyi feledhetlen nyilvánulásaira ragadta. Alább egész terjedelmében megörökítjük azt a remek beszédet, a melyet Ónagyméltósága ezen a díszvacsorán mondott. Egy olyan frigynek megkötését jelentette ez a magas színvonalon tartott, a szülőföld iránti mindent felülmúló szeretet imaszerű lendületével előadott szónoklat, a mely frigy örök, bensőségében

változhatatlan s mindenekfelett végtelenül megtisztelő Sárosvármegye közönségére. A ki úgy érez, mint Ónagyméltósága azt ez alkalommal is tanúsította és a ki érzelmeinek oly tökélyig vitt ékesszólással tud kifejezést adni, mint a hogy ezt dr. Berzeviczy Albert Óexczellenziája tette, az valóban imádkozik s magával ragad mindnyájunkat.

Az elmondottakon kívül nagyjelentőségű s felette értékes is vármegyénk nézve ez az emlékezetes miniszteri látogatás. Örömmel s a jövőbe vetett megnyugtató bizalommal adunk e véleményünknek kifejezést. Mert — mint találóan mondotta ezt éppen Ónagyméltósága — a miniszter szemével jött megnézni kulturintézményeinket, a mellett, hogy a szülőföld iránti szeretet érzelmeinek is kifejezést adjon. Vajha iskoláink, közöttük önmagára hagyott, de dicsőséges multú Kollégiumunk s ebben is elsősorban jogakademiánk és tanítóképző intézetünk annyi sok áldását élvezhetnék a magas látogatásnak, a mennyit Ónagyméltósága, mint főiskolánknak hűséges egykori tagja, maga szeretne a legjobban s legrövidebb idő alatt valóra válthatni!

Nem tévedünk — úgy véljük — végül abban sem, hogy dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterünknek, tehát a jelenleg annyi bizalommal környezett országos kormány egyik oszlopos tagjának, egyúttal azonban vármegyénk legnagyobb, legtekintélyesebb és legnépszerűbb fiának körünkben való megjelenése egészséges, lendületet adó, egygyéforrasztó hatással lesz Sárosvármegye politikai és társadalmi állapotaira is, s hiszszük, hogy egykor, és pedig nem is oly messze, elmondhatjuk majd azt, hogy e téren is gondviselészerű

küldetése volt az ő itteni emlékezetes vendéglátásának.

Jól tudjuk azt, hogy olvasóink a várva-várt vendég itt-időzése legkisebb részletének megörökítésére is — és méltán — számítanak; igyekszünk tehát az alábbiakban Eperjes és Sárosvármegye ama három örömnapijáról, mely dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter úr itt-időzésével egybeesik, minél kimerítőbb képet adni.

Vágyva várt vendégünk fogadtatása úgyszólván már Kassán kezdődött. Idáig kultuszminiszterünk Szemrecsányi Jenő kir. közgazg. bírósági tanácselnök és Szemrecsányi Miklós nyug. miniszteri tan. társaságában jött; továbbá legifj. dr. Szász Károly kultuszminiszteri elnöki titkár, osztálytanácsos és dr. Schwöder Ervin fogalmazó kisérőben. Kassán Lesskó István pápai prelátnak, Szieber Ede tankerületi kir. főigazgató és Krucsilák István esperes üdvözölték Ónagyméltóságát. Ugyancsak Kassán csatlakozott kisérőhöz Szemrecsányi László kir. közjegyző és Görgy Sándor kir. ítélőtáblai bír. Kedves meglepetés várta a minisztert a szentistváni vasúti állomáson, a hol a szentistváni, szokolói és kislalúti iskolák növendékei ünneplő öltözetükben sorfalat állva, a Szózat hangjaival fogadták Óexczellenziáját. Az első hivatalos üdvözlés az abosi állomáson történt, a hol dr. Piller Dezső, az alsótarczai járás főszolgabírája, nagyszámú lelkes küldöttség élén a vidék papsága, birtokosai és tanítói kara nevében lendületes, tömör üdvözlő-beszédet intézett a szalonkocsijából kiszállott miniszterhez, a ki a vármegye határára elhangzott első «Istenhozott»-at melegen megköszönve, az üdvözlő szónokot meghívta, hogy csatlakozzék kisérőhöz. Így robobott be a miniszteri szalonkocsi d. u. 1 óra 45 perczkor az eperjesi főállomásra, a hol már jóval a vonat érkezése előtt beláthatlan közönség gyülekezett a fogadtatásra. Az állomási épület gazdagon fel volt díszítve s egetverő éljénzés és a Rákóczi-induló hangjai közepette lépett ki dr. Berzeviczy Albert ünneplő vallás- és közoktatásügyi miniszterünk a perronra, a hol br. Ghillány Imre, Sárosvármegye főispánja, szívélyes szavakkal üdvözölte Meleg barátságos szavakban mondott köszönetet Ónagyméltósága a rokonszenves és impozáns fogadtatásért s az újra felhangzott lelkes éljénzés és a közel-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Költői emlékek pszichológiája.

Írta: dr. Szilágyi Albert. (Folytatás)

De nemesak a középkor hite — tudománya is birt poétikus színezettel, a tudomány, mely rendszeren az észre való hatásával egyensúlyban tartja a hitet s megakadályozza a költészeti elem kizárólagos elhatalmasodását. Mert a középkor tudománya hévvel kereste az aranycsinálás titkát s kiolvasztva az emberi élet egyes jövődöbéli mozzanatait a csillagokból; a természet nem egyébként tűnt fel, mint egy nagy szimbolizmusnak, melyből a tudomány keresztény mythológiát alkotott. A tudósok a történetet hét ideális korszakba osztották, megfelelően a «Genezis» hét napjának s előre jósolták a hatodik nap közelségét, mely után következik az örökös szabbat. A középkor tudománya legfenségesebb s legkomolyabb modorral ismertette a részkető s alázatos tanulókkal az Ég magasztos rejtelmeit vagy a pokol fekete titkait; merészen elhitette a tanulóval, hogy a csodálatos kulcsdal, melyet kezébe adott, nemcsak képes a világ kinceit előtte megnyitni, de a láthatatlan világ gyógyfűveit is.

És épp oly poétikus vala azoknak lelki állapota is, kik a tudománynak szentelték életüket; mindig reméltek valami ismeretlen könyvben a legnagyobb rejtelem vagy titok nyitására, valami búvszóra, mely minden igazságnak, minden hatalomnak kút-

forrása. A tanulók kíváncsisága élénk, mint a gyermeké, épp oly könnyen volt kielégíthető. Ártatlan merészséggel kérdéseket intéztek a tudóshoz, a nélkül, hogy a kérdés tárgyának nehézségéről fogalmuk lett volna; nem is tudva gyakran, vajjon a szóban levő tárgy valóságban létezik-e vagy nem? «Mester, mily távol a nap a földtől? Mester, miért sós a tenger? Mester, mivel foglalkoznak a különféle rendű angyalok? Mester, miért nem teremtette az Isten a világot az örökkévalóságra?» És a mester, a tudós nyugodtan adja legkalandosabban megoldva a feltett kérdésekre a választ, melyet készségesen kritika nélkül elfogad a tanuló. De a tudomány kevés terjedelme, határozatlan körvonalai s naiv hite kedveztek költészeti eredetiségének.

Valamint a vallás s a tudomány, úgy az élet is poétikus vala a középkorban. A jogot minden pillanatban szimbolumok, jelképek által fejezték ki s a rosszul értelmezett intézkedések inkább az érzelmre támaszkodtak, mint az észre. A szokások, nyelv, törvény, erkölcsöknek hihetetlen keveréke majdnem idegenné tette a legközelebbi szomszéd vidék lakóit egymással szemben s ezen zavaros kép mindig újból feltárul az utazó léptei előtt. Az emberek szenvedélyei, rosszul korlátozva tökéletlen törvények által, rosszul ellenőrizve egy rendőrség által, mely majd nem is létezett, szabad folyásnak indultak. A szenvedélyek úgyszólván nyílt brutalitással léptek föl s találtak kifejezésre; a középkorban szerették a nőt, a bort, a zsákmányt s különösen a «piros aranyat», könnyen ráálltak a vérontásra s kegyetlen gyermekek vad örömeivel szemlél-

ték embertársaik testén véghezvitt kínzásokat, egyszóval nem ismerték a modern közérzület korlátait, melyek manapság erkölcsi békában tartják az emberek legnagyobb részét. A középkori emberek egyszerű, de erős lelke nem engedett sem a meggyőződésnek, sem a közvéleménynek — melyből modern életünk van összetéve — hanem a szenvedélynek, mely őket elragadta. Hirtelenek s képtelenek a középpontra gyakran átcsapnak egyik szélsőségből a másikra, gyakran a legbűnösebb élettől megválvá a magános zárda szigorú penitenciájába. Nagy bűnök mellett nagy erények, vad s élénk gyönyörök, vagy határtalan lemondás. A gyengék mindig féltek az erőszak elnyomásától s sohasem bíztak a közhatalomban; békét és biztonságot nap nap után mindegyiknek kellett újból meghódítani. házárt erődde változtatni, korán bezárni a város kapuit s este csak fegyveres kísérettel elhagyni a biztos falakat. Az élet ezer bizonytalanságnak volt kitéve és a mi nyugalmas, szabályozott, rendszeres életünk helyett vagy unalmas egyhangúsággal, vagy előre nem látott kalandokkal volt tele.

A lovag gyakran hosszú éveket töltött magános várában, minden más szórakozás nélkül, mint a vadászat templom s a jobbágyok hódolata. Azután egyszerre indult háborúba, messze földre; a keresztes-háború Syria vidékére vitte, a Kelet csodás világába vagy egy nagy király lovagünnepélyre hívta harcziás játékokra; itt ragyogó fegyverzetek, díszes horgyak, készek a győztes kitüntetésére; mindezek fokosták, izgatták szenvedélyeit és hízlegetek álmainak.

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

ben állók szívélyes üdvözlése után főispánunk oldalán, annak fogatán hajtattott be a városba. Beláthatlan sora a pompás fogatoknak kísérte ünneplő miniszterünket lakására, dr. Lakner Árpád városi főorvos házába. Ütközben a sorfalat állt ezer meg ezer közönség rokonszenvének nyilvánulásával halmozta el Ónagyméltóságát, a kit a gazdagon felbogarozott és feldíszített városon végig, áthaladva a püspöki székháznál felállított díszes diadalkapun, a fogatokba szállott fogadó közönség lakásáig kísért, a mely gyöngéd figyelmet Óexczellenziája meg-megújuló üdvözléssel fogadott, míg végre az utolsó fogat is megkerülve a Kollégiumot, visszatért a Főterre. Rövid pihenés után a kegyelmes úr látogatást tett dr. Vályi János v. b. t. t., görög-szertartású róm. kath. püspöknél és br. Ghillány Imre főispánnál; d. u. 4 órákor pedig már a vármegyeházán a tisztelgő küldötteket fogadta, a következő sorrendben:

Gör. kath. káptalan, papság, eperjesi gör. kath. hitközség és a tápintézet képviselői. — Róm. kath. papság, eperjesi róm. kath. hitközség, iskolaszék és tanítói kar. — Eperjesi ág. hitv. ev. papság és felügyelőség, iskolaszék és tantestület. — Eperjesi izr. hitközség. — Sárosvármegye közönsége és tisztikara, valamint Bártfa s Kisszeben városok és a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület küldöttsége. — Eperjesi szab. kir. város közönsége. — Kir. törvényszék és kir. ügyészség. — M. kir. pénzügyigazgatóság. — Kir. tanfelügyelőség. — M. kir. államépítészeti hivatal; posta, távirat és vasút. — Eperjesi ág. hitv. ev. Kollégium. — Eperjesi gör. kath. papnevelő-intézet. — Eperjesi kir. kath. főgimnázium. — Bártfai állami gimnázium. — Eperjesi állami tanítónőképző-intézet. — Eperjesi gör. kath. tanítónőképző-intézet. — Eperjesi kereskedőtanonciskola és eperjesi kereskedelmi szaktanfolyam. — Eperjesi Széchenyi-kör. — Eperjesi Tanári-kör. — Sárosvármegyei Népnevelő-egyesület. — Sárosvármegyei Községi- és Kőrjegyzők Egylete. — Nagysáros nagyközség.

A tisztelgő küldöttek fogadása után Ónagyméltósága általános kihallgatást is adott, ezzel is dokumentálván azt, hogy mennyire szíven fekszik megyéjének haladása, boldogsága s hogy milyen készséggel hajlandó bajainkon segíteni ott, a hol az módjában áll. Kihallgatásra mintegy harminczan jelentkeztek, közöttük a jogakadémia küldöttsége is dr. Schmidt Gyula koll. felügyelő vezetésével s arra kérték a minisztert, hogy virágzó, de teljesen önmaga erejére hagyott jogakadémiánk államilag való segélyezését és ezzel főiskolánk teljes felvirágozhatását kegyesen felkarolni méltóztassék. A többi jelentkezők magánügyekben kértek audienciát. Mire a kihallgatásoknak vége lett, akkorra már fényárban úszott az egész város pazar kivilágításban. Ezúttal a Kollégium is, mely legutóljára József kir. főherceg itt-tartózkodásakor volt kivilágítva, fényárban volt s igen hatásosan érvényesült a szabadon álló hatalmas épület. Dr. Berzeviczy Albert Ónagyméltósága 7 óra után kíséretével sétára indult s megtekintette a tiszteletére fényesen kivilágított várost. Este 8 órára a Fekete-sas szépen feldíszített nagytermében hullámozott a banketten résztvenni kívánók nagy száma. A több mint kétszáz terítéket alig lehetett a hatalmas teremben elhelyezni; fönn a karzatokat egészen lefoglalták a szebbnél szebb s estélyszerűen

öltözött hölgyek, a kiknek hagyományos szokásuként ismeretes, hogy dr. Berzeviczy Albert ékeszlését hallgatni versenyeznek egymással. Nem is csalódtak. A terembe belépő minisztert szívből fakadó éljenzés és taps üdvözölte, mely meg nem szűnt addig, a míg az asztalfőn, jobbán Szmrecsányi Jenővel, balján báró Ghillány Imrével helyet nem foglalt. Az első felköszöntőt dr. Berzeviczy Albert mondotta a királynak. Minden szavában mélyen átértett hódolat s a legdícsőbb, az egész világ által páratlan tisztelettel környezett királyunk iránti odaadó hűség és hála nyert a díszes társaság nevében is hűen tolmácsolt kifejezést. Valóban úgy éreztük szavainak hatása alatt, hogy magunk előtt látjuk Felsőéges királyunknak magasatos alakját s előtte nyitjuk meg hűség sziveinket a legönzetlenebb s legmelegebb óváczióra.

Báró Ghillány Imre emelkedett azután szólásra s lelkesedéssel tolmácsolta azt az örömet, a melyet megyénk egész közönsége dr. Berzeviczy Albert Óexczellenziájának látogatása felett egy szívvel, egy lélekkel érez, továbbá azt a nagy jelentőséget, a mely Ónagyméltóságának sárosi látogatásához fűződik. A szép s lendületesen előadott felköszöntő a következő volt:

„Vármegyénk jellegzetes sajátága volt mindenkor az, hogy nagyszámú, művelt intelligencia lakta, a kiknek kiválóbbjai állandóan biztosították vármegyénk jó hírnevét. Első eset azonban Uraim az, hogy a mi verünk, a mi megyénk szülőtte a legmagasabb polczok egyikére, a kormányzat oly kiválóan fontos ágazatának az élére állt. Hogy ezen tény nemcsak örömmel, de büszkeséggel is tölt el bennünket, az — azt hiszem — természetes dolog. Ezen érzelmek vezéreltek bennünket ma ide oly nagy számban, hogy bizonyítsuk, miszerint mindazon ellentétek és korlátok, a melyek talán néha ideiglenesen elválasztottak bennünket, bomlanak; midőn arról van szó, hogy szeretetünk és tiszteletünk zászlaját meghajtsuk Ónagyméltósága előtt. Mindnyájan tudjuk és érezzük azt, hogy az lesz legnagyobb fia megyénknek, ki beláthatlan időkre biztosítani tudja e vármegye jellegzetes sajátágát, a művelt intelligenciában való bőségét, és az lesz hazánk legnagyobb fia, ki a magyar nemzeti egységet megteremti a közoktatás révén, a magyar nyelv teljes diadalával, az egész vonalon. Ha visszatekintek Ónagyméltóságának vármegyénkben kifejtett működésére, úgy — azt hiszem — nem leszek megczáfolva, ha állítom, hogy a Széchenyi-kör megalapításának szerencsés gondolata visszavezethető arra, hogy Ónagyméltósága éleslátásával felismerte, hogy szegény vármegyénkben a szellemi műveltség és fensőbb mód és eszköz arra, hogy e vármegye régi hírnevét fentartva, viruljon és virágozzék. Államférfiúi működésére nézve pedig csupán azon hő kívánságunknak akarok ez alkalommal kifejezést adni, hogy adja a Mindenható, hogy a mi miniszterünk megvalósíthassa lelkeben élő politikai ideálját. Alkosson magának ezáltal ércznél maradandóbb emléket és engedje meg, hogy azt mi szeretetünk koszorújával megkoszorúzzuk. Neveljen e hazának egy istenfélő, kötelességtudó, munkás és szívében, lelkében igaz magyar nemzedéket; hogy ő legyen az, ki így egy csapással meggyógyítja közéletünk összes sebeit. Poharamat Ónagyméltóságára emelem és kíván-

om, hogy adjon neki alkotó nagy munkájához a Mindenható erőt és egészséget!”

Ezután a tószat után következett dr. Berzeviczy Albert miniszterünk részéről az a gyönyörű pohárköszöntő, a mely alatt aligha maradt szív megindultság nélkül. A legnemesebb érzelmek egész áradata oly hatásos esztétikai formákban nyert e pohárköszöntőben kifejezést, hogy miniszterünk három napi itt időzésének leglélekemelőbb mozzanatát ezt kell tekintennünk s ezt fogjuk a legdrágább emlék gyanánt megőrizni. A gyorsírói jegyzetek nyomán ezt a nagyszerű pohárköszöntőt egész terjedelmében a következőkben örökítjük meg:

„Engedjék meg, hogy midőn köszönetet mondok tisztelt barátomnak: e megye főispánjának iménti felköszöntőjéért, egyúttal megköszönjem a meleg rokonszenvennek, barátságának és ragaszkodásának mindazokat a megnyilatkozásait, a melyekkel szülőmegyém és annak székvárosa a mai napon elhalmozott. Tulajdonképpen még előbbi dolgokon kellene kezdenem a köszönetmondást. Kezdenem kellene azon, hogy a midőn Ófelsége legmagasabb bizalma felém fordult és én tagja lettem egy kabinetnek, a mely talán minden eddiginél nehezebb viszonyok között vállalkozott az ország ügyeinek vezetésére, akkor, a nehéz elhatározásomat követő órákban, úgyszólván az első biztató és bátorító szót, mely felém hangzott, szülőmegyém intézte hozzám, az üdvözlések és örömmilyánftások egész özönében, a melyeket megkoronázott annak a fényes küldöttségnek feljövetele, melyet Sárosvármegye miniszteri állásomban való üdvözlésem végett menesztett hozzám. Már akkor eltökéltem, hogy mihielyt a parlamenti viszonyok és kormányzati teendők megengedik, személyesen jövök el megköszönni azt a szívélyes rokonszenven s kezdet szorítani kedves sárosi földieimmel, felhasználván ezt az alkalmat arra is, hogy kormányzati szempontból különösen a vezetésemre bízott tárca ügyköre szempontjából beletekintsek megyém viszonyaiba, a miniszter szemével látva, de a barát és hű földi szívével érezve meg azt, a miben megyénk törekvéseinek segítségére lehetek.”

Az Önök jósága ennek a szándékomnak megvalósítását ünneppé varázsolta és én valóban hiába keresnék méltó szavakat, hogy kifejezzem azt a meghatottságot, a melylyel engem az itt tapasztaltak eltöltöttek.

Önök előtt, kiknek legnagyobb részét fiatalkorom óta s nagy részét gyermekkorom óta ismerem; kiknek szemében sohasem tűntem tel annak a zárkózó, rideg és kimért embernek a színében, a minőnek rosszakaróm és a tölem távol állók lefesteni szoktak; Önök előtt, ebben a meghitt baráti körben — mert nekem ez az — tartozom megtenni azt a vallomást is, hogy engem nemcsak a kötelesség és a hála hozott ide, hanem, hogy nekem ide jönni éppen most, életpályámnak e nevezetes fordulata után, valóban lelki szükséglet volt, a melynek nem tudtam ellenállani.

Az élet olyan, mint egy vándorút, a melyet a czelnak háttal fordulva teszünk meg, úgy, hogy belőle mindig csak azt látjuk, a mit már elhagytunk és semmit sem abból, a mi még előttünk áll. A bizonytalan jövővel, az ismeretlen akadályok és küzdelem tudatával szemben vajon miből meríthetnék több bátortást és lelki-

A kereskedő nem töltötte egész életét boltjában, vagy vásárolni vagy eladni messzire indult czikkeivel híres vásárokról, melyek mindegyikének megvoltak a maga kiváltsággal. Kis karavánjával hosszú útnak indult s száz veszélynek nézett a szemébe mindennap, távol az övétől, a nélkül, hogy hazulról hírt kaphatott vagy magáról haza küldhetett volna. Ha szerencsésen hazatért nehezen megrakott szekerekkel, türelmetlen kíváncsisággal várva és kitörő örömmel fogadva, ezert mesélt idegen földről, míg bámulták árúit s osztozkodtak az ajándékokban, miket mindenik számára hozott.

A nők otthon többnyire egyedül voltak, férfiakat csak ünnepekkor vagy messziről a templomokban láttak; visszavonultan, magányukban emlékekből éltek és ábrándjaikban szerelmet tápláltak, mely őket regényes kalandok felé vonzotta.

Egyszóval a benyomások a középkori emberekre nézve ritkábbak, de azért hevesebbek voltak, mint a mi korunkbeli embereké; a véletlen nagy szerepet játszott s egy neme a rendtelenségnek kedvezett a fantáziának. Egészen véve s a mi életünkhöz viszonyítva, a középkor élete határozottan poétikus élet.

II.

Íme a középkor értéke a népszikológiára nézve; az irodalmi emlékek a népmondák, epikai költemények kiapadhatatlan forrása az ezen korból emberek lelki életének tanulmányozásánál. Csak hogy ezen emlékek nagy száma, különösen a középkor küszöbén, nagyrészt mythologiai háttérrel bírnak, egy eltűnt istenhit

fenmaradt romjai, melyeknek kiderítése, magyarázása éppúgy foglalkoztatja a nyelvészeket, mint a régészetet foglalkozó tudósokat. Elég, hogy Grimm, Ipolyi s Csengeri munkáira utalok, kik nemzetük multjának kiderítésében a népszikológia ösvényén haladtak.

Hol a mondák vagy epikai költemények a hitregék körében mozognak, ott az allegorikus elem megragadja a népszikológia biztos haladását; így pl. a Nibelung-énekek, melynek egyes részei egészen elvesznek a germán mythologia ködös homályában, míg a többieknek biztos történeti háttérük van. De a Nibelung-énekek kivül, mely a germán ókor legnagyobb epikai alkotása, még sok más költői emlék maradt fenn a középkorból, mely minden mythologiai elemet kizárva, a korabeli emberek lelki életét híven tükrözteti vissza. Oly költői emlék a Nibelung-énekek majdnem ugyanegy keletű Roland-ének, mely habár szűkebb körű keretere s világtörténeti jelentőségére, de költői értékére nézve is, mégis alkalmasabb, mint a germán hősköltemény, népszikologiai igazságok levonására.

A népszikologiai elemzésnél nagy fontossággal bír a költői emlék szerkesztésének időpontja. A nagy epikai költemények keletkezése, egy nagy nemzet viszontagságai s hőstetteinek megőrkítése rendszeren egybevág az illető nemzet nagysága és szellemi életének tetőpontjával. Ezen induktív törvény alól azonban úgylátszik csak hazánk irodalmi emlékei tesznek kivételt, a mennyiben költészetünk egyik gyöngye Ilosvai Toldi-mondája, melyet halhatatlan Aranyunk utólrhetetlen intuiciójával új életre keltett s a nemzet köz-

kincsévé varázsolta, a török időkben lát napvilágot, épp úgy, mint Zrínyi Szigeti veszedelem, nemzeti történetünk legszomorúbb, legválságosabb korszakában. Ellenben a hohenzanfok kora érlelte a Nibelung-éneket és a Roland ének keletkezésének időpontja is fontos és döntő a francia nemzet fejlődésére.

Azon szemrehányások egyike, melyekkel a középkort illeték a haza iránt való, vagyis nemzeti érzelem — modern fogalmaink szerint — teljes hiánya. E szemrehányás nem jogosult s semmi sem gyengíti meg jobban, mint a Roland-ének tanulmányozása, mely hű képét rajzolja a germán és román elemekből egy egésszé összeforrt francia társadalomnak. Igaz, hogy a római császárság romjain épült új társadalom egyes részei, melyek külön birodalom-alakulásokban indultak fejlődésnek, jó ideig nem ébredtek nemzeti öntudatra. Mert a mi nemzetet alkot, mi valóban hazát jelent, nem egyedül az embereknek tisztán anyagi együttlétben élő egyesülése, melyet létrehozott az erőszak s továbbra is fentart az érdek. Az érdekközösség még nem elég egy politikai társadalom fennállásához, mert oly társadalom, mely csak önzésen épült gyakran van kitéve a felbomlás veszélyének s nem képes valaminek alkotására, mi magát a társadalmat egy pillanatra is túlélné. Más, sokkal gyöngédebb természetű s fenköltőbb tényezők szövik azon benső és szent köteléket az emberek között, mely nagytűt alakban a család képét tünteti szemünk elé. Fiziologiai szempontból ítélve, az együttlét szokásának hosszú tartama, úgylátszik, nemcsak külsőleg hat az emberekre, de lassan-

nagy munkájához a

ezett dr. Berzeviczy a gyönyörű pohár-
dt szív megindultság
egész áradata oly
t e pohárköszöntő-
három napi itt idő-
kül ezt kell tekinte-
lélek gyanánt meg-
hán ezt a nagyszerű
n a következőkben

köszönetet mondok
bányának iménti fel-
em a meleg rokon-
dásnak mindazokat
szülőmgyém és
almozott. Tulajdon-
ke kezdenem a kö-
azon, hogy a midőn
ém fordult és én
talán minden eddigi
állalkozott az ország
ez elhatározásomat
biztató és bátorító
ém intézte hozzám,
k egész özönében,
a fényes küldött-
ármegye miniszteri
menesztett hozzám.
a parlamenti viszo-
ngedik, személyesen
es rokonszenvet s
mmel, felhasználván
nyati szempontból
za ügyköre szem-
nyaiba, a miniszter
szívével érezve meg-
segítségére lehetek;
ékomnak megvaló-
lóban hiába keres-
n azt a meghatott-
szaltak eltöltenek.

részt fiatalkorom
a ismerem; kiknek
a zárkózó, rideg és
őnek rosszakaróim
ktak; Önök előtt,
ert nekem ez az —
t is, hogy engem
t ide, hanem, hogy
ályámnak e neve-
szükséglet volt, a

a melyet a czelnak
gy belőle mindig
nk és semmit sem
izonytalan jövővel,
m tudatával szem-
bátorítást és lelki-

en lát napvilágot,
elem, nemzeti tör-
sabb korszakában.
e a Nibelung-éne-
k időpontja is fon-
désére.

telekkel a közép-
is nemzeti érzelem
s hiánya. E szemre-
gyengíti meg job-
nyozása, mely hű
n elemekből egy
omnak. Igaz, hogy
társadalom egyes
alásokban indultak
nemzeti öntudatra.
őban hazát jelent,
anyagi együttlét-
zott az erőszak s
rdekközösség még
fennállásához, mert
épült gyakran van
nem képes valami-
mat egy pillanatig
természetű s fen-
ő és szent kötelé-
tott alakban a csa-
logiai szempontból
szű tartama, ügy-
berekre, de lassan-

erőt, mint már lefolyt életünk legvonzóbb, legderültebb, legtisztább emlékeiből, azokból a gyönyörű látománnyokból, a melyek boldog gyermek- és ifjúkorunk mindinkább távolodó láthatáráról az emlékezet soha le nem nyugvó napjától bearanyozva intenek felénk. És engem mindezek az emlékeim ehhez a földhöz kötnék. Ebben a földben nyugosznak azok, a kik a szívemhez közel állók közül elköltöztek körünkbe. Ez a föld volt gondtalan gyermekjatekaim, fiatal ábrándjaim házája és ez a föld, ez a hely adta meg nekem azt, a mit az élet mindama földi javai közül, melyeket tulajdonunknak nevezhetünk, egyedül tartok igazán értékesnek: a családi tűzhely melegét.

De igaztalan volnék szülőmgyém és önmagam iránt, ha vonzódásom magyarázatát csak ezekben a régebbi emlékekben keresném. A mióta — huszonnyolcz évvel ezelőtt — Sárosvármegye szolgálatában első hivatali állásomat elfoglalván, a közpályára léptem; a mióta e város ősi Kollégiumának egyik jogtanári tanszékére meghívtam, a mióta huszonhárom évvel ezelőtt e választó-kerület mandátumával kezemben, mint fiatal képviselő, akkor még áhítatos megilletődéssel, először léptem a magyar törvényhozás termébe, azóta soha, pályám semmi fordulataiban, egy percig sem éreztem meglazulni azokat a kötelekeket, melyek e megyéhez és e városhoz fűznek, meghidegülni a kézszorítást, a melyet váltani mindig oly szívesen tértem ide vissza. Uraim! A politikai pályán tanulja meg az ember becsülni az érzelmi kötelekeknek ilyen állandóságát, a politikai pályán, a melynek rendes tapasztalata az, hogy barátainknak rossz, ellenben ellenségeinknek jó emlékezetük szokott lenni; a politikai pályán, a mely annyit követel s a mely valójában oly kevés igazán értékes és maradandó jutalmat nyújt még a szerencséseknek is; a politikai pályán, a melyen való emelkedésünkkel irigyeket és hízgelőket könnyen szereshetünk, de barátokat vajmi nehezen!

A ragaszkodó érzelmeket ugyanolyan bensőséggel viszonzni vajjon nem a természet törvényének követelménye-e?

... Csoda- vagy érdem-e, ha én rajongó szeretettel csingók szülőmgyém, melynek annyit köszönhetek s égek a vágtyól, hogy hálatartozásomat — a mennyire tudom — le is rójjam. És ne gúnyolódjék senki a local-patriotizmus fölött.

Én alig tudom elképzelni, még kevésbbé átérezni azoknak a hazaszeretetét, a kiknél ez az érzelem nem nyeri főtáplálékát a ragaszkodásból épp olyan szűkebb területbe, a melyen szívünk minden idejével otthon érezzük magunkat s a melyből a hozzátartozás gyökérszálaikat nem volnánk képesek kitépni a nélkül, hogy kedélyéletünk hervadásának ne induljon utána Nemzet-ségennek épp a XVI. század derekán élt jeles tagja: Báthory István fejedelem és királynak előbb erdélyi, majd lengyelországi kancellárja, Berzeviczy Márton, élete végéig, Berzeviczen élő rokonaihoz zamatos ma-

ként öröklés útján bensőleg is meggyökerezik, öntudatlan ösztönné válik és idővel fejlődik a nemzeti élet forrásává. Ezen nemzeti ösztön a szeretet érzetében nyilvánlik s ez különbözteti meg a nemzetet egy nagy erőszak által létesített birodalom mechanizmusából, mert a nemzet csak akkor létezik valóban, midőn szeretet és szeretetük tagjaitól. A haza iránt való ezen szeretet, a nemzeti önértet ezen kifejezésével a középkorban legelőször a Roland-énekekben találkozunk s e költői emlék szerkesztésének időpontja egybevág a különféle elemekből egy nemzetté összeforrt francia társadalom keletkezésével. Két indok vezérli a francziák őseit, mihelyt szerepre vergődnek a történelem színpadján: harcolni királyukkal az élén s a kereszténységet terjeszteni a pogány népek között. Az eszmék ezen iránya szülte a történelemben a kereszties-hadjáratokat s a költészetben a karoling-epikát, melynek főrésze a Roland-ének. Igaz, hogy e költői emlék határozatos forrásból veszi tárgyát, de a kor, melyben keletkezett, módosította a hagyományos mondákat s új jelentőségében rányomja korának bélyegét. Mert Franciaország modern értelmében még nem is létezett Nagy Károly idejében; de habár e császár maga inkább germán volt, lényegében s voltában mégis az eszménynek — melyet tápláltak a francziák ősei — Nagy Károly szolgált alapjául. Innen a francia nemzet kiváló jellemvonása: hegemonia-szerepet vinni a világban. Az igaz-

gyarsággal írt s haza utáni olthatlan vágyódás érzelmétől áthevített levelei egyikét ezzel a latin mondással végezte: «Omnes caritates patinae caritas superat». Minden szeretetet felülmúl a haza szeretete. Ápoljuk, t barátaink a hazaszeretetet szent érzelmének azt a legtermészetesebb hajtását így, a mely a szülőföldünk, szülőmgyémünk iránti ragaszkodásban nyilvánul. Ápoljuk e ragaszkodásban az összetartozás érzelmét is, az összetartozást közös emlékeinkben, közös bajainkban és közös reményeinkben. Hogy annyi viszály és széthúzás után egyek legyünk megint és egységünkben erősek, erős bátyjai a magyar nemzeti szellemnek, itt az északi végeken, tényezői a jövő nagy nemzeti munkájának és majdan részesei a kivívott nemzeti dicsőségnek. Ezzel a hő óhajással és mély hálával szívemben, emelem poharamat Sárosvármegye közönségére!

A remek beszédet követő szünni nem tudó s újra meg újra kitörő lelkes óvációk után többen mondtak még pohárköszöntőt, az ünnepelt minisztert éltetvén. Így *Csengey Gusztáv*, a Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakválasztmányának elnöke a Kör nevében köszöntötte fel a minisztert, mint a Kör alapítóját s védnökét. *Magyar József* főjegyző Eperjes sz. kir. város nevében szólott; *Bánó Ivan* igen elmés tósztan szintén a minisztert éltette.

Bankett után a miniszter többek kíséretében a karzatokra vonult a tiszteletére megjelent hölgyek üdvözlésére. Közben tánczteremre varázsolták a földszinti helyiséget, a hol azután fényes bálnak is beillő s hajnalig tartó tánczmulatság fejlődött ki. Tizenegy óra tájban távozott el Öngyméltósága, hogy kipihenje a nagy fáradságot s másnap az intézetek megtekintését végezhesse.

Az intézetek meglátogatását Öngyméltósága a miniszter a Kollégiummal kezdte. Pénteken 1/2 10 órákor robogott a Kollégium ősi épülete elé fogata; kíséretében voltak báró Ghillány Imre főispán, Tahy József alispán, Matavovszky Béla kir. tanácsos, tanfelügyelő, Podhorányi Bálint polgármester, dr. Szász Károly min. o. tanácsos és dr. Schwöder Ervin min. fogalmazó. A fénydísszal gazdagon ellátott lépcsőházban Ludmann Ottó koll. igazgató az összes tanári-kar élén igen meleg üdvözlő-beszéddel fogadta a minisztert, a ki lekötelen szíves szavakkal köszöntö meg a fogadtatást s az igazgató és dr. Mikler Károly jogakad. dékán, valamint Gömör János főgimn. igazgató kalauzolásával behatóan megvizsgálta az összes tanintézetek helyiségeit s felszerelését. Öröklés maradandó, drága emléke lesz ez a látogatás Kollégiumunknak, a mely eddig is mindig odaadó nagybecsüléssel és háladatos visszaemlékezéssel őrzi dr. Berzeviczy Albert miniszterünknek Kollégiumunk szolgálatában egykor kifejtett hervadhatlan érdemeit s azóta is állandó meleg érdeklődését.

A Kollégiumból a róm. kath. fiúiskolába ment a miniszter; majd az orth. és neolog. izr. népiskolákat

ság, melyet a középkori francziák hirdettek a világnak, a keresztény-vallás Hatszáz évvel Chodwig után ez az eszme, mely újból nyer kifejezést a Roland-énekekben. Csak az ellenség más; nem pogány, szász, vagy avarokról van szó, de mohamedánokról. De a Roland-ének francia keresztényei keveset törődnek a különbséggel; reájuk néve azok is pogányok, kik Spanyolországot bírják. Franciaország kötelessége ez országot elvenni tőlük, mert hamis-vallásúak. S a költő teljes meggyőződéssel: «Païen ont tort et li franceis ont dreit», «a pogányok nem vallanak igazságot, de a francziák igen». És Nagy Károly, miután bevette Saragossát, egy pillanatig sem haboz és a lakosok tömeges térítésének oly módjához fordul, mely kevésbé egyeztethető össze a lelkiismeret szabadságával: «En la cite n'i est remés païens ne seit ocis, ou devient crestiens». A városban nem maradt pogány többé; vagy megölve, vagy keresztény. Íme, a nemzeti jellemvonás, mely gyakran fordul elő a francziák történetében, kik nem egyszer más népeket erőszakkal is törekedtek boldogítani. Mert nem hasonlíthatók-e a XI. század harcosai — kik oly hévvel küzdenek a keresztény hit elterjedése mellett, a nagy köztársaság bizonyos előharcosaihoz — kik hajdan «igazi köztársaságiakká» térítették a szomszédokat, mint a Roland-ének Nagy Károlya igazi keresztényekké?!

(Folyt. köv.)

látogatta meg. Ugyanaznap délelőtt a Stefánia-nőnevelő-intézetet is felkereste még, hol Zaborovszky Béla r. kath. plébános az intézet kiváló vezetőinek élén fogadta s egy növendék kedves «Isten hozott»-tal s virágcsokorral üdvözölte a magas vendéget. Az emeleti díszteremben maga a miniszter is kérdéseket intézett az egybegyűlt növendékekhez s kegyesen fogadta br. Ghillány S. növendék üdvözlését, a ki a kicsiny szívek háláját rebegte el Öngyméltósága magas látogatásáért. Majd a gör. kath. szemináriumot, hol dr. Vojtovich József igazgató fogadta az érkező minisztert, továbbá a gör. kath. tanítóképzőt, hol Gerbery Sándor igazgató kalauzolta a magas vendéget, kereste fel Öngyméltósága. Mindenütt tanári-kar és növendékesereg örömrépeső szívei visszhangozták feléje a legbensőbb rokonszenv-nyilvánítások jeleit. Egyik-másik intézetben a húsvéti szünidők miatt a tanulósg nem lehetett jelen. Pénteken délután az eperjesi kir. kath. főgimnáziumot szemlélte meg a miniszter, meleg elismerésének adván kifejezést dr. Tóth Sándor igazgató buzgó s eredményes működése felett. Ugyanitt az Eperjesi Torna- és Vívőegyesület, a kir. kath. főgimnáziumi tornakörrel együtt gyönyörű mutatóványokat adott elő. Itt Uhlarik Mátyás tornaegyleti elnök fejezte ki háláját a látogatás fölött; majd Pethe Ferencz tanár mondott köszönetet Országos tornaügynök legnagyobb jöltevőjének s vezérfőnökének, dr. Berzeviczy Albertnek láthatóan jól esett ez a kedves ünnepély is s elismeréssel távozott el innen is, hogy azután a Széchenyi-kör díszhangversenyén vegyen részt. A Kör bejáratánál az egész igazgató-választmány, dr. Wallentinyi Samu titkár vezetésével, hódolatteljes tisztelettel s hagyományos hűség szeretettel fogadta védnökét. A titkár szívből jövő üdvözlő szavaira kegyesen válaszolt védnökünk, különös örömet fejezván ki a felett, hogy Körünk — az utóbbi idők megpróbáltatásai közepette is — ma is oly fényes eredménnyel tölti be hivatását. Fényes, előkelő közönség előtt folyt le a hangverseny, melyet oly őszinte örömmel rendeztünk védnökünk tiszteletére, s melynek minden pontját és szereplőjét zajos tapsok honorálták.

A Széchenyi-kör díszhangversenyét követően báró Ghillány Imre főispánnal szűkebb körű estély volt dr. Berzeviczy Albert tiszteletére, a melyen meghitt baráti körben is igaz bensőséggel nyilatkozott meg az ünnepelt miniszter iránti szeretet.

Szombaton újból folytatta Öngyméltósága iskolalátogatásait, neucsak meleg érdeklődésének, de emberfeletti fáradhatlanságának is bámulatraméltó tanújeleit adva. E napon először az állami tanítónőképző intézetet kereste fel, hol úgy a tanítás, mint az intézet mintaszervi vezetése és példás rendje felett fejezte ki megelégedését. Dúzs Mária igazgatónő előtt. Majd 10 órákor az evang. polgári leány- és fiúiskolába ment, hol a bejáratnál ifj. Draskóczy Lajos lelkész vezetésével az iskolaszék, tantestület és a sorfalat állott tanulók várták. Őszintén, de a becsületesen teljesített munka tudatának érzésével tárta fel az intézet vezetősége Öngyméltósága előtt azt a sok nehézséget és nagy áldozatkészséget, a melylyel ez intézetnek, mint vármegyénk egyedüli polgári leányiskolájának fentartása — a csekély felekezeti erőforrások mellett — együttjár. A czéltudatos nevelés és tanítás eredményeit örömmel tapasztalta miniszterünk a növendékek helyes feleleteiből.

Eltávoztak dr. Mikler Károly iskolaszéki elnök köszönet meg a kitüntető látogatást, biztosítván a Kegyelmes urat arról, hogy magas látogatása csak buzdítólag fog hatni az iskola vezetőségének vállain nyugvó nehéz feladatok további minél eredményesebb teljesítésére. Délben 1/2 12 órákor dr. Vályi János v. b. t. tanácsos, püspök díszbédet adott a miniszter tiszteletére, a mely alkalommal hálás szívvél emlékezett meg magas vendégének a vallás- és közoktatási ügyek országos vezetésében szerzett nagy érdemeiről. A szomszéd Abaujvármegye vallás- és közoktatási ügyek részéről is igen melegen nyilatkozott meg ezen a díszbédben Sárosvármegye legkiválóbb fia, a kultusz-miniszter iránti legmélyebb tisztelet és háláérzet, melynek tolmácsolója dr. Takács Menyhért jászói prépost volt, a ki elragadó ékes szavakban fejezte ki — a küldöttségileg vele jött Lesskó István pápai prelátus és dr. Klekner Alajos kassai jogakadémiai igazgató nevében is — a szomszéd vármegyének Öngyméltósága iránt érzett legigazabb nagybecsülését. Meghatva mondott köszönetet dr. Berzeviczy Albert ezért

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

az újabb ovációért s meleg elismeréssel jellemezte pohárköszöntőjében dr. Vályi János megyés-püspöknek áldásos hazafias és vallásos főpásztori működését. A díszbéd után Ónagyméltósága nagy kísérettel az állomásra hajtatott s Héthárs felé folytatta látogató útját. Újra meg újra kitörő lelkesedéssel vált meg tőle az állomáson Eperjes színe-java, itt-tartózkodásának feledhetlen emlékeivel betelve.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Zeneest. Körünk pénteken este 6 órakor díszhangversenyt rendezett dr. Berzeviczy Albert, vallás-és közoktatásügyi miniszter Ónagyméltósága tiszteletére; kifejezést akart adni ez által is nagynevű védnöke iránt érzett tiszteletének és szeretetének. A minisztert megérkezésekor az előcsarnokban várták az igazgató-választmány, a zene- és képzőművészeti szakválasztmány tagjai és dr. Wallentinyi Samu, a Kör titkára meleg szavakban üdvözölte. A miniszter válaszában kedvesen emlékezett meg a Körhöz való viszonyáról és ezután kíséretével együtt megjelent a díszes közönséggel telt teremben. A nagy gonddal összeállított műsor szépen sikerült minden egyes pontjában. Mindjárt az első számot teljes figyelemmel és nagy élvezettel hallgatta végig a közönség. A helybeli gyalogezred zenekara adta elő Mendelssohn: «Ruy Blas nyitány»-át a megszokott biztossággal. A műsor utolsó számául Delibes «Spanyol dal»-át játszotta. A zenekar ez alkalommal is megfelelt régi jó hírének és örömléte teljessé tette az a körülmény, hogy Kohout Lipót karnagy hosszas és súlyos betegsége után ma először dirigálta a zenekart. — Áhítatos csönd fogta el a hallgatóságot, a midőn dr. Raffay Ferencz lépett a pódiumra és elszavalta Szávay Gyula: «Vitézi ének Rákóczi Ferenczről» cz. költeményét. Nem volt érzés, nem volt gondolat, a mi megfelelő módon kifejezésre ne jutott volna a művészi színvonal álló szavakban. A kuruczok hősi dicsőségét, gyászos veszteségét, a szép idők emlékeit most elragadó lelkesedéssel, majd megható fájdalommal tolmácsolta. — Hartmann Margit Chopin «Scherzo B-moll»-ját adta elő zongorán. Az a bámulatos technikai ügyesség, gyakorlottság és művészi tudás, a melylyel darabjait előadja, ma is méltán ragadta magával a közönséget. Határozott egyéniség nyilvánul játékában. A hallgatóság zajos óhajára ma is meg kellett ismételnie darabját. — Szemere Márton magyar dalokat adott elő gordonkán. Ünnepi előadást, díszhangversenyt már nem is tudunk elképzelni az ő gordonkajátéka nélkül; annyira beleillett az a művészi keretbe és annyira emeli az est fényét. Bánatos nótáival a szívünkhez tud szólni, elmerengünk a mult édes vagy fájó emlékeire; azután pedig vidám kurucz-dalaival fellelkesít bennünket. Természetes és mégis művészi játékaival most is kellemes élvezetet szerzett. — Desevffy Gizella, a Kör vendége, tilinkon adott elő magyar dalokat. Nem első alkalommal lépett fel nálunk, a mennyiben nyolcz évvel ezelőtt szerepelt Körünk egyik zeneestjén. A közönség várakozással nézett szereplése elé és annál nagyobb gyönyörűséggel élvezte a szebbnél szebb dalokat, a miket kicsiny hangszeréből nagy művészettel tudott kicsalni. A lelkes tapsokra többször meg kellett ismételnie játékát. A kíséretet úgy a gordonkához, mint a tilinkóhoz Gönczi Elek (Alexi) derék zenekara adta. A díszhangverseny tehát méltó sikerrel végződött. A rendező körültekintéssel végezte munkáját és a szereplők a legjobbat nyújtották.

Képkiallítás Eperjesen. Már nem egyszer emlékezünk meg arról, hogy Körünk zene- és képzőművészeti szakválasztmánya képkiallítást rendez városunkban. Most örömmel adjuk tudtára az érdeklődőknek, hogy a kiállítás ügyében jelentős fordulat állott be, a mennyiben dr. Berzeviczy Albert, vallás- és közoktatásügyi miniszter Ónagyméltósága megígérte legmagasabb támogatását és egyszersmind azt, hogy személyesen megnyitja a kiállítást. Br. Ghillány Imre főispán, a Kör elnöke is igaz jóindulattal fáradozik a kiállítás sikere érdekében. A sikert különben nagy mértékben elősegíti az a körülmény, hogy fővárosi előkelő művészek vesznek részt legújabb műveikkel a kiállításon. Jelentkezések az ország minden részéből érkeznek kiállításunkra, a mely május hó végén nyílik meg.

A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület fő- és középiskolai tanárainak értekezlete.

A tiszai ág. h. ev. egyházkerület tanárainak értekezlete — melyre az ország többi ág. h. ev. iskoláinak tanári testületei is meghívót nyertek — már április hó 5-ikén érkeztek meg az egyes iskolák kiküldöttjei. Így Békéscsabáról dr. Rell Lajos főgimn. tanár; Iglórol

Fischer Miklós főgimn. igazgató, valamint Guhr Márton, Kiss Albert, Marcsek Andor, Schermann Samu, Stomp József, Thern László főgimn. tanárok; Késmárkról Bruckner Károly liceumi igazgató és Binder Jenő, Mauritz Győző, dr. Szelényi Ödön liceumi tanárok; Nyíregyházáról Kozák István, Leffler Samu főgimn. tanárok; Rozsnyóról Szántó József főgimn. helyettes-igazgató és Adamis Gusztáv, Götz István, Hallay Zoltán, dr. Hazslinszky Rezső, Krebsz Ernő, Miklóssy Sándor, Schuster Alfréd főgimn. tanárok; Rimaszombatól Loysch Ödön főgimn. igazgató és Kerekes Dezső főgimn. tanár; Selmecsbányáról Király Ernő liceumi igazgató. Ezekhez csatlakoztak még a helybeli két főiskolának: a theologiai tanintézetnek és a jogakadémianak tanárai, valamint a Kollégium főgimnáziumának és a títóképezdékének tanárai is.

Április 5-ikén este kedélyes ismerkedési estély volt a Palkovics-féle vendéglőben, a mikor is sokáig maradtak együtt a messze vidékről összesereglett szakfériak.

Április 6-ikán délelőtti 10 órakor vette kezdetét a Kollégium dísztermében az értekezlet, melyen Fischer Miklós, a Ferencz József-rend lovagja, igói főgimn. igazgató elnököl. Az értekezletet a vendéglátó Kollégium fenntartó hatósága nevében dr. Schmidt Gyula koll. felügyelő, a Kollégium tanári-kara nevében pedig Ludmann Ottó koll. igazgató üdvözölte; az Eperjesi Tanári-kör nevében Janicsák József elnök beszélt. Az üdvözlőekre Fischer Miklós értekezlet elnök meleg hangon válaszolt és azután megtette elnöki előterjesztéseit. A tárgyalásra kitűzött — és mult számunkban közölt — pontok közül főleg a felekezeti tanárok fizetésének rendezése adott alkalmat nagyobb vitára. Ez alkalommal kimondta az értekezlet azt, hogy az illetékes egyházi hatóságot megkeresi az iránt, hogy mondja ki határozatilag, hogy az 1848: XX. t.-czikk végrehajtása című az összes felekezeti iskolák — theologia, jogakadémia, főgimnázium, tanítóképezde — tanárainak fizetési is államségély útján rendezendők. Ezenkívül pedig az egyes főgimnáziumok kiküldöttjei előterjesztették nézetüket aziránt, hogy a már létező államségély mennyivel lenne emelendő. Az értekezlet elfogadta továbbá a tanárok tanulmányújáról szóló indítványt és megbízta Loysch Ödön igazgatót azzal, hogy már e nyár folyamán rendezzen egy ilyen tanulmányutat. Kimondták továbbá az ág. hitv. evang. tanárok országos egyesületének létesítését és az előmunkálattal az elnökséget bízták meg. Több kisebb ügynek — mint a nyugdíjtörvény revíziója, a felekezeti tanárok vasúti kedvezménye stb. — elintézése után az értekezlet esti 6 órakor az elnök lelkes éltezésével véget ért. Közben azonban déli 1 órakor 50 terítékű banket volt a Palkovics-féle vendéglőben, mely alkalommal baráti, igazi melegségű tósztokban nem volt hiány. Az első tósztot Fischer Miklós mondta Zelenka Pál püspökre, kit ez alkalommal táviratilag is melegen üdvözöltek. Ezenkívül még Ludmann Ottó koll. igazgató mondott tósztot az értekezlet tagjaira, viszont Fischer Miklós Ludmann Ottóra, mint volt tanárára. A kedélyes hangulat megeremtésében jelentékeny része volt Palkovics kintű konyhájának, mely méltányos áron igazán kifogástalan ebédet állított össze.

Az összegyülekezett vendégek aztán az esti vonatokkal nagyrészt eltávoztak, bizonyára kellemes emlékeket vevő magukkal a tiszakerületi tanároknak erről az első vándorgyűléséről.

SZÍNHÁZ.

Rövid egyheti előadásból még nem lehet alaposan megítélni a társulatot. Annyit azonban — főleg az operettszemélyzetnél — már eddig is láttunk, hogy bizony a multtal szemben az új tagok haladást nem igen jelentenek. Elismerjük ugyan, hogy Bay László kiváló erő, de hát Ferenczy József ellen sem volt soha kifogásunk. Egyelőre azonban varakozó álláspontot foglalunk el.

Vasárnap Martos és Huszka társszerzők operettje: «Aranyvirág» került színre bemutatóelőadásaként Kornai Margittal a czímszerepben. A közönség szép számmal jelent meg a színházban. Az I. emeleti páholyok pedig teljesen megteltek főleg vidéki előkelő közönséggel. Bő tapsokban volt része ez alkalommal Kornai Margitnak, valamint Papir Sándornak (Gauld Harry) is. Az új tagok közül tehetségéről és érczes csengésű hangjáról tett tanúbizonyságot Bay László (Beppo). Ügyesen mozgott a színpadon Tiszai Miksa (Potyoviev) is. A fogaós komikus szerepében Szentes János sokszor megnevettette a közönséget. A többiekéről ez alkalommal nincs mondanivalónk.

Hétfőn másodsor ment «Aranyvirág» közepesen látogatott ház mellett.

Kedden mutatkozott be a drámai személyzet, Ruttikai György «Sötétség» című jeles színművében. Az első bemutatkozás általában véve elég sikeres volt. Peterdi Sándor és Szilágyi Berta kitűnő erők; többször kaptak tapsot. Ők játszottak egyébként is a legnagyobb odaadással. Kendi Boriska igen magyarosan beszél: élvezet hallgatni a társalgó jelenetekben, de a kitörésekhez nincs kellő erő a hangjában. Néhány jelenetével nagy hatást ért el és sokrot is kapott. Garai Ilus most is kedvesen játszott. Ellenben Krémer, Szentes és Papir sehogy sem tudták beleélni magukat a nem nekik való szerepbe. Ernyeai egészen eljettette kitűnő szerepét (Istváni főhadnagy). A tehetség és helyes felfogás jelei csillámlottak itt-ott ki Tiszai (Bognár) előadásából.

Szerdán — kis közönség előtt — Rákosi Jenő operettje: «A bolond» ment. Szentes (Bimbó) és Hugonay Irén (Bimilla) adták a két főszerepet; az előbbi sok új és jó vonással jelképezte a bolond megható alakját, az utóbbi pedig szép énekszámait aratott tapsokat. Bay László most is kiváló baritonistának bizonyult, mint Deli lovag. Igen kedves jelenség volt a korcsmáros három ikerleánya: Komáromy, Köszeghy és Kendi; de ez utóbbi jó lesz az énekes szerepekből máskor kihagyni. Még Krémert kell felemlitenünk, a ki ötletesen személyesítette a sekrestyést.

Csütörtökön, a díszbankett miatt szintén gyéren látogatott házban adták, zajos siker mellett Molnár Ferencz jeles bohózatát: «Józsi»-t. A czímszerepben Garai Ilus remekelt.

Pénteken telt házat hozott a «Bob herceg», a melynek ismerős dalai nagyon tetszettek. Kornai Margit volt az ünneplés középpontja, a ki ezúttal is igen jó alakítást nyújtott, mint György királyfi.

Heti műsor: Hétfőn «Drótostót», operette. Kedden «Józsi», ujdonság. — Szerdán «Aranykakas», énekes bohózat. — Csütörtökön «Bagdadi hercegnő». — Pénteken «Bajusz», énekes vígjáték. — Szombaton nagy ujdonság, itt először: «Vándorlegény», operette. — Vasárnap d. u. gyermekelőadásul nagy ujdonság, itt először: «János vitéz», tündéregye.

HIREK.

* **Kinevezés.** A Budapesti Közlöny apr. 9-ikén kelt 81. száma a következő legfelsőbb kinevezéseket közli:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére dr. Grynaeus Géza eperjesi ügyész az eperjesi törvényszék elnökévé kinevezem.

Kelt Bécsben, 1904. évi április hó 7-ikén.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

DR. PLÓSZ SÁNDOR s. k.

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére Urbán Gyula eperjesi törvényszéki bírónak az ítélőtábla-bírói címet és jelleget adományozom.

Kelt Bécsben, 1904. évi április hó 7-ikén.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

DR. PLÓSZ SÁNDOR s. k.

A két kiváló köztisztviselő kinevezetésének s e felett érzett örömléte méltatását — lapunk zártára való tekintettel — jövő számunkra tartjuk fenn.

* **Kinevezés.** Anhalt-Dessau uralkodó hercege Schmaterra Alfrédet, a közkedvelt lukói főerdészt, erdőmesterré nevezte ki.

* **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a héthársi áll. el. iskolánál Sohler János elhalálása folytán üresedésbe jött tanítói állásra Véghe Manó debretei áll. el. iskolai tanítót nevezte ki.

* **Áthelyezés.** A vall- és közoktatásügyi miniszter Urbán Ilona bártfamiályói áll. el. iskolai tanítónőt a zólyomi áll. el. iskolához jelen minőségében áthelyezte.

* **Eljegyzés.** Weiszlovits Miksa Eperjesről eljegyezte Freiburger József Rósa leányát Sebeskellemesen.

* **Halálozás.** Ápr. 7-ikén hunyt el Szepes-Jakabfalván özv. Chanáth Jánosné Szkorodinszky Antónia, életének 80-ik évében.

* **Nekrológ.** Derghi és karcsai Somogyi Nándorné szül. parnói Molnár Anna április 8-ikán életének 72-ik évében meghalt Eperjesen. Temetése április 10-ikén d. u. 4 órakor megy végbe.

* **Fényképezési készülékek és vegyszerek** eredeti gyári áron kaphatók Müldner Ferencz kir. akad. könyvkereskedésében Kassán, Főutca 52. Árjegyzék kívánatraingyen és bérmentve. Részletfizetés nincs kizárva

ad 174—1904. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a leitmerici cs. kir. járásbírósnak 1904. évi Cw. 219/2. sz. végzése folytán dr. Čenek Langer ügyvéd által képviselt Josef Baum felperes részére **Glaser Simon** alperes ellen 303 kor. 84 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 769 kor. 30 fillére becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1904. V. I., 61/2. sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1904. évi április hó 15-ik napjának d. e. 9 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt ruhaszövetek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek középszámlázás mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölsőlegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1904. évi márczius hó 23-ikán.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

206—1904. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. kir. bíróságnak 1901. évi C. I., 529/3. sz. végzése folytán dr. Engländer Emil ügyvéd által képviselt C. & G. Jaeger felperes részére **Decker Kilián** alperes ellen 220 kor. 90 fill. tőkekövetelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 2104 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1904. V. I., 76/6. sz. mü végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában és boltja előtt Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1904. április hó 18-ik napjának d. e. 9 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútork, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek középszámlázás mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1904. márczius 22.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

252—1904. tkvi sz

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a Benkó Ferenc végrehajtónak **Benkó Vincze** végrehajtást szenvedő eleni 200 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbírósnak) területén levő és Nagysáros községben fekvő:

I. csoportban a nagysárosi 256. sz. tjkvben A + 2., 4., 5. sorsz. alatt foglalt 898., 3671., 3750. hr. sz. szántóknak B. 15. sorsz. alatt Benkó Vincze nevének álló felerészére 69 korona kikiáltási árban;

II. csoportban a nagysárosi 270. sz. tjkvben A. + 7., 11—16. sorsz. alatt foglalt 2419., 3835., 3840., 3906., 3858., 4906. hr. sz. szántóknak B. 22. sorszám alatt Benkó Vincze nevének álló felerészére 64 kor. kikiáltási árban;

III. csoportban a nagysárosi 347. sz. tjkvben A. + 1., 3., 4., 6—10., 12—17., 19. sorsz. a foglalt 488., 814., 819., 976., 1112., 1166., 1502., 1797., 2375., 2732., 4431., 4447., 4534., 4674. s 4965. hr. sz. szántóknak s illetve réteknak B. 7. sorsz. alatt 7 sorsz. a Benkó Vincze nevének álló felerészére 177 kor. kikiáltási árban; s végre

IV. csoportban a nagysárosi 814. sz. tjkvben A. + 1. sorsz. alatt foglalt 357. hr., 264. öi. sz. háznak, kertnek, udvarnak s csürnek 2—4. sorsz. alatt 2733., 3163., 4673. hr. sz. szántóknak B. 4. sorsz. alatti, Benkó Vincze nevének álló felerészére 995 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1904. évi április hó 19-ik napján délelőtti 10 órakor** Nagysáros község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak bánatpénzül 6 korona 90 fillért, 6 kor. 40 fillért, 17 kor. 70 fillért és 99 kor. 50 fillért középszámlázás mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1904. január 26-ikán.

Urbán Gyula,
kir. törvényszéki bíró.

BRÁZAY-FÉLE SÓSBORSZESZ

A ki naponta Brázay-féle sósorszeszszel öblögeti a torkát, elejét veszi a meg-hüléstől eredő torokbajnak.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A «Közgazdaság» rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító-intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a «Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.», valamint baleset elleni biztosításokat az «Első o. általános baleset ellen biztosító társaság» számára.

Az eperjesi főügynökség: báró Ghillány örökösei.

AMERIKÁBA

leggyorsabban, legkényelmesebben és legolcsóbban lehet utazni

HAMBURGON át.

Példás kiszolgálás. Kitűnő ellátás.

Bővebb felvilágosítással szolgál: **B. KARLSBERG** hajózási főügynöksége Hamburg, Ferdinandstrasse 15.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről fűzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Natty“-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Amerikába

mérséklése a III. osztályú utazási díjnak

156 koronára

Bécsből Antwerpenen át **NEW-YORK**ba **PHILADELPHIA**ba ellátást beleértve.

Ezen olcsó kivételes ár biztosíthatása végett az utasok kötelezve vannak 20 korona előleget küldeni a **RED STAR LINE** csímen Wien, Wiedner Gürtel 20.

1868 óta forgalomban.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosok tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában lényegesen sikeresen alkalmazták

mindennemű bőrkütegek ellen, nevezetesen tüdő pikkelysömör, első és második fokozatok, viszketés, orr-rezesség, ötvár, fagyás, labazadás, és egyéb bőrbetegségek ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a **fin-kátrány** 40% -ot és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Érdemes bőrbetegségeknek** sikeresen alkalmazták a kátrányszappant.

Berger-féle gyógy-kátrányszappan. A legfinább kátrányszappan az **archor tisztálaltalanságai** eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi lebetegségei ellen feltétlenül hasznos és **tűrőszappan** mindennemű bőrbetegségek ellen.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan 30% glicerín-tartalommal és finom illattal. **Ára** az utasok részére azonos az a kátrányszappannal, melyet mi is készítettünk. **Használat:** A kátrányszappant a bőrtörések, a kátrányszappannal együtt a kátrányszappannal és hasonló szappanokhoz hasonlóan használják. **Használat:** A kátrányszappant a bőrtörések, a kátrányszappannal együtt a kátrányszappannal és hasonló szappanokhoz hasonlóan használják.

G. Hell & Co. cégéjével. Kifüldve diszkrét módon. Németországban 1883-ban és arany éremmel a párizsi világkiállításon 1900-ban. Oly egyének részére kik a kátrányszappant nem tűrhetik, szintelen tisztított kátrányszappant, melyet mi is készítettünk. **Használat:** A kátrányszappant a bőrtörések, a kátrányszappannal együtt a kátrányszappannal és hasonló szappanokhoz hasonlóan használják.

G. Hell & Co. Wion, I., Sterng. 8. Magyarországi kizárólagos gyártó: **Budapest, Király-utca, Thallay és Soltz, Erőly-utca** Készenléti Magyarországi összes Gyógyszertárakban Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-tárban, valamint Magyarországi összes gyógyszer-tárakban.

nyí kivonat.

int telekkönyvi hatóság, végrehajthatóknak Benkó 200 kor. tőkekövetelés és eperjesi kir. törvényszék etén levő és Nagysáros

sz. tjkvben A + 2., 4., 5. hr. sz. szántóknak B. 15. álló felerészére 69 korona

0. sz. tjkvben A. + 7., 835., 3840., 3906., 3858., zam alatt Benkó Vincze si árban;

sz. tjkvben A. + 1., 3., alt 488., 814., 819., 976., 32., 4431., 4417., 4534., ve rétekek B. 7. sorsz. álló felerészére 177 kor.

sz. tjkvben A. + 1. sorsz. mak, kertnek, udvarnak 53., 4673. hr. sz. szántók- nevében álló felerészére t elrendelte, és hogy a április hó 19-ik nap- község házánál megtar- titott kiküldési áron alul

bánatpénzül 6 korona fillért és 99 kor. 50 fillért papírban a kiküldött ke-

vi hatóság. Urbán Gyula, kir. törvényszék bíró.

valyatorés!

valyatorés, göres ideges állapotban id. kérjen erről füzetet; és bérmentve kapható a Hattyú-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

ába ése si díjnak ára benen át

ELPHIABA tve. ithatása végett az na előleget küldeni LINE címen er Gürtel 20.

lomban. YÓGY-

ZAPPAN tőbb államaiban lénye- kütetek és i. költögek, ugyaz- as ter- es szakalkorpu almozza a fa-kátrány- amben «őlforduló kátrány- t bőrtisztogatóknál appan nevén: ay-küszappan. zappan aszágai leltetőségei ellen felt appan mindennap: 6131

pan Ára ssal onló rány- nken

ll. long

llításon 1900-ban. nem tűrhetik, szintelen ol-szappant, melyet mi kátrány szappan a kivétel: 5-10% on szappan, austra szappan, austra- ntraszol-szappanok orvosi k bőrtötegek és az arc nként 80 fillér. nio üzletekben. I. Störng. 8. szef gyógszertára, e Seitz, Zrinj-nta s: gyógszertárában ilmos úr gyógszertár- es gyógszertáráiban.

URANOS-KÉK

Kizárólagos gyártói: HOCHSINGER TESTVÉREK VEGETÁRI GYÁRA BUDAPEST, VI., Rózsá-utca 85.

ruhamosáshoz a legjobb kékítőszert! Törvényesen védve. Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéltő Olcsó és felülmúlhatlan! Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1 60 kor. — 1/2 üveg 1 kor. Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk!

Pályázati hirdetés.

A Nagysárosi Műmalom-részvénytársaságnál egy — 2400 korona évi fizetéssel javadal- mazott

facturista levelezői állás

f. évi május 1-jén, legkésőbb június 1-jén betöltendő.

Megkivántatik, hogy az illető ke- reskedelmi-iskolát végzett, a kettős- könyvvitelben, valamint a magyar és német levelezésben kellő jártas- sággal bírjon.

Felhívtnak a pályázni kívánók, miszerint bizonyítványaik- s eddigi alkalmazásukra vonatkozó okmá- nyaikkal felszerelt folyamodásukat f. évi április hó 15-ikéig az alulírt igazgatóságához Eperjesre terjeszszék be.

Eperjes, 1904. évi április hó 2-ikán. A Nagysárosi Műmalom igazgatósága.

Új, elsőrangú írógépek

üzletfelosztás folytán jutányosan kaphatók. Tudakozódásokat «Nagyon jutányos» jellegével e lapra hivatkozással Mosse Rudolfhoz Budapest, Ferenciek-tere 3., intézendők.

Semmi egyebet, mint a

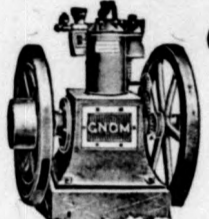
GLOBINT használja mindenki bőrtisztítószertül, a ki cipőneműjének tetszetős fényt adni és azt elegánsá s tartóssá tenni kívánja!

Raktárak Eperjesen: Atlasz H., Dahlström Károly, Oszvald Dániel utóda Vomberg István, Neumann B., Böhm B., Elsas és Schlenger, Klein Ferencz, Gross- mann Ármán.

Egyedüli gyár: Fritz Schulz jun. Akt.-Ges. Eger i. B. u. Leipzig

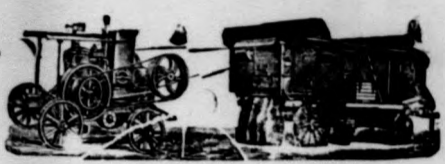
Az 1902. évi pozsonyi kiállításon is, kiválóan jó gyártmányért, 2 oklevéllel kitüntetve.

„GNOM“ benzin-motor

Szilárdán álló motor, 3000-nél több üzemben.

és „GNOM“ szívó-gázmotor. Okleveles gépész felesleges. Óra- és lóerőnként ca 3 fillér. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Olcsóbb a gőzgépnél.

„GNOM“ motor-mozgony.

Oberurseli motorgyár részv.-társ. OBERURSEL a majnai Frankfurt mellett. Iroda és raktár az osztr.-magyar monarchia részére: BÉCS, VII., Lindengasse 33.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólszer puha-padlók számára. Keil-féle viaszkenőcs kemény-padlók számára. Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár. Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 20 kr. Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók: Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat. legjobb, valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár: Zahler Mór nál Eperjesen.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Egger mellpasztillái, az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR“ GYÓGSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható: Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos és Molitorisz István gyógyszerárakban. Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

A MEGGYŐZŐDÉS

HASZNOT HOZ!

Győződjön meg egy próbarendelés által áraink feltűnést keltő olcsóságáról és árunk felül nem mult szolid minőségéről!

Föltétlenül leggazdagabb választék

legutóbbi ujdonságú pamut-, mosó- és selyemkelmékben, női- és úri-konfekcezióban, kalapokban és minden más öltözeti cikkekben; szőnyeg-, takarók- és függönyökben, vászonárúokban stb., stb. Minden a legegyszerűbb kivitelől a legfinomabb minőségig, elismerve szolid és izlésteljes.

Császári és királyi

udvari szállítók

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse csak 111.

 Egyetlen áruház a birodalomban, a ki versenyen kívüli árai dacára minden 15 koronán felüli rendelést bérmentve szállít.

 Látványos mintagyűjtemények feltétlenül szolid gyapjú-, mosó- és selyemszövetekből kívánatra ingyen és bérmentve.

Bámulatatos illusztrált divat-árjegyzékek.

Csak
Globus
tisztító
kivonattal
tisztítsunk

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

**KAISER-féle
MELLCZUKORKÁT,**

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag 20 és 40 fillér. — Kapható:

WIELAND ÉS SCHROEPFFER
czukrárszadjában EPERJESÉN.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köztvényénél, csúznál és meghúlékoknál.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

FONTOS!

Osztálysorsjegytulajdonosok figyelmébe!

Lukács Vilmos főelárúsító kiadásában megjelenő napi gyorsnyeremény-jegyzék, mely a magyar kir. szabad Osztálysorsjáték összes kisorsolt számaát tartalmazza, a

márczius 23-től április 20-ig tartó

főhúzás alatt nálam kapható.

Mindenki, ki a következő XIV-ik sorsjátékra nálam osztálysorsjegyet vásárol, ilyen listát a főhúzás tartama alatt már most **naponta ingyen kap.**

Ajánlok egyidejűleg Osztálysorsjegyeket

Lukács Vilmos budapesti bankházából

a következő XIV-ik sorsjáték I. osztályára

1 nyolczadot	1 negyedtet	1 felet	1 egészet
à 1.50 kor.	à 3.- kor.	à 6.- kor.	à 12.- kor.

KLEIN FERENCZ ezelőtt Duschnitz B., Eperjes, Főutca 81. sz.

Fényképezési eszközök

s a szükségelt összes vegyi és optikai kellékek

eredeti gyári áron, előnyös részletfizetésre is

CATTARINO SÁNDORNÁL

Eperjesen.

== Amatőröknek ingyen oktatás! ==

